

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на образованието и науката	Нормативен акт Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 79 на Министерския съвет (МС) от 13.04.2016 г. за осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти
За включване в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за периода:	Дата: 19.2.2019 г.
Контакт за въпроси: Тихозар Кръстев	Телефон: 02/ 817 47 68
1. Дефиниране на проблема: <i>1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна</i> Проектът на Постановление на МС за изменение и допълнение на Постановление № 79 на МС от 13.04.2016 г. (ПМС 79/2016 г.) за осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти (Постановлението) е израз на усилията, които се полагат за осигуряване спазването на разпоредбата на чл. 53, ал. 3 от Конституцията на Република България (КРБ), според която основното и средното образование в държавните и общинските училища са безплатни. Законът за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) възпроизвежда горепосочената разпоредба. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗПУО задължителното предучилищно и училищно образование в държавните и в общинските детски градини и училища е безплатно за	

децата и учениците. Училищното обучение е задължително до 16-годишна възраст (чл. 53, ал. 2 от КРБ). Въз основа/в изпълнение на КРБ/ЗПУО Министерският съвет прие горепосоченото ПМС 79/2016 г. за осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти. Съгласно чл. 1, ал. 1, т. 2 от ПМС 79/2016 г. за безвъзмездно ползване се осигуряват по един учебник или учебен комплект по всеки общообразователен учебен предмет – за всеки ученик от I до IV клас.

При формиране на действащите към настоящия момент нормативи за осигуряване на средства за безвъзмездно ползване на учебници и учебни комплекти, определени с ПМС 79/2016 г., не са предвидени средства за закупуване на учебниците по общообразователен учебен предмет компютърно моделиране за III клас и на учебните комплекти по общообразователен учебен предмет компютърно моделиране за IV клас поради това, че посоченият учебен предмет се изучава в училищното образование след влизане в сила на Закона за предучилищното и училищното образование.

В този смисъл за основен проблем може да бъде посочена невъзможността да се осигури изпълнението в цялост на чл. 1, ал. 1, т. 2 от ПМС 79/2016 г., а именно да се осигурят за безвъзмездно ползване по един учебник или учебен комплект по всеки общообразователен учебен предмет – за всеки ученик от I до IV клас.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции).

С ПМС 79/2016 г. са определени нормативи на средствата за закупуване на познавателните книжки, учебниците и учебните помагала, които са част от учебния комплект. Нормативите определят общата сума за закупуване на познавателни книжки по всички образователни направления за подготвителна група и съответно по един учебник или учебен комплект по всеки общообразователен учебен предмет за учениците от I до VII клас.

До настоящия момент в изпълнение на чл. 1, ал. 1, т. 2 от ПМС 79/2016 г. Министерството на образованието и науката (МОН) осигурява за безвъзмездно

ползване за всеки ученик от I до IV клас – по един учебник или учебен комплект по всеки общообразователен учебен предмет.

В новите учебни програми за III клас и в IV клас, утвърдени след приемането на ЗПУО, се въведе нов общообразователен учебен предмет компютърно моделиране. През 2018 г. бяха одобрени новите учебници и учебни комплекти за III клас, включително и учебници по компютърно моделиране, като през настоящата година са в процес на оценяване проектите на нови учебници и учебни комплекти за IV клас, в т.ч. и учебни комплекти по компютърно моделиране. Новите учебници за IV клас ще бъдат използвани от учебната 2019/2020 година.

От направена справка от официалните интернет страници на издателствата, които имат одобрени учебници по компютърно моделиране за III клас, пазарната цена на учебник варира от 4,69 лв. до 6,00 лева. Учебните комплекти по компютърно моделиране за IV клас все още не са одобрени и не се разпространяват.

С Постановлението ще се определят нормативи, включващи допълнителни средства за осигуряване на учебниците по общообразователен учебен предмет компютърно моделиране за III клас и учебните комплекти за IV клас.

С актуализиране на нормативите на средствата за закупуване на учебниците и учебните помагала, които са част от учебния комплект за III и за IV клас, ще се осигури възможност за изпълнението в цялост на предвиденото в чл. 1, ал. 1, т. 2 от ПМС 79/2016 г., а именно да се осигурят за безвъзмездно ползване по един учебник или учебен комплект по всеки общообразователен учебен предмет – за всеки ученик от I до IV клас.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на Постановлението.

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Целта на предлаганата промяна е да се определят нормативи, включващи допълнителни средства за осигуряване на учебниците по общообразователен учебен предмет компютърно моделиране за III клас и учебните комплекти за IV клас.

Очаква се Постановлението да създаде благоприятни условия за постигане на целите, заложените в стратегическата рамка за училищното образование, свързани с повишаване обхвата на учениците в образователната система, намаляване дела на преждевременно напусналите училище, повишаване качеството на образованието.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Приемането на Постановлението следва да окаже въздействие върху широк кръг заинтересовани страни, участници в образователния процес.

Пряко въздействие Постановлението ще окаже спрямо целевата група – ученици и учители, както и спрямо родителите на учениците. Съгласно актуалната информация към 27.04.2018 г., публикувана на официалната страница на Националния статистически институт (НСИ), учащите в общообразователните училища (I - IV кл.) са 262 735, а учителите – 19 225.

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „без действие“.

Идентифицирани са следните варианти на регулативна намеса:

Вариант 0 – да не се прави нищо (без действие; нулев вариант).

Вариант 1 – предприемане на регулаторна намеса.

Вариант 0 – без действие. Нулевият вариант означава да не се предприемат никакви действия. Ако се приложи вариантът „Без действие“, няма да бъде осигурено изпълнението в цялост на чл. 1, ал. 1, т. 2 от ПМС 79/2016 г., а именно безвъзмездно ползване по един учебник или учебен комплект по всеки общообразователен учебен предмет – за всеки ученик от I до IV клас. Това няма да способства за повишаване на обхвата на учениците в образователната система, намаляване дела на преждевременно напусналите училище и повишаване качеството на образованието.

Налага се изводът, че проблемите не могат да се разрешат без предприемане на никакви действия. Поради горепосоченото Вариант 0 – да не се предприема нищо, в конкретния случай е неефективен и следва да се отхвърли.

Вариант 1 – регулаторна намеса.

Министерството на образованието и науката ще осигури актуализирани нормативи на средствата за закупуване на учебниците и учебните помагала, които са част от учебния комплект III и IV клас, определени в чл. 3, ал. 1, т. 4 (с 6 лв. за III клас) и т. 5 (9 лв. – 6 лв. за учебник и 3 лв. за учебна тетрадка за IV клас).

С Постановлението:

1. нормативът за ученик в III клас (в чл. 3, ал. 1, т. 4 от ПМС 79/2016 г.) се променя от „89 лв., в т.ч. 36 лв. за учебни помагала“ на „96,87 лв., в т.ч. 36,76 лв. за учебни помагала“;

2. нормативът за ученик в IV клас (в чл. 3, ал. 1, т. 5 от ПМС 79/2016 г.) се променя от „94 лв., в т.ч. 36 лв. за учебни помагала“ на „104,97 лв., в т.ч. 39,76 лв. за учебни помагала“.

При актуализирането на нормативите се взема предвид, че в съответствие с чл. 5, ал. 2 от ПМС 79/2016 г. при изчисляване на средствата за 2018 г. нормативите вече са актуализирани с отчетената средногодишна инфлация за предходната година, а именно 2,1%.

Във връзка с посоченото дотук Вариант 1 – предприемане на нормативни мерки, следва да се приеме като необходим и възможен.

5. Негативни въздействия:

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Вариант 0. При прилагането на нулев сценарий крайните потърпевши от това развитие ще бъдат учениците, както и техните родители, учителите. Условието за мотивирането на учениците за подобряване на образователните им резултати няма да бъдат подобри. Негативни последици се очакват и за училищата като институции и за училищните общности – за тях няма да има достатъчно възможности за формиране и затвърждаване на училищни политики за подобряване на образователните резултати на учениците.

Ще бъде затруднено постигането на целите, заложи в действащата стратегическа рамка за училищното образование, свързани с повишаване обхвата на учениците и повишаване качеството на образованието.

Вариант 1 – Прилагането на Вариант 1 не би следвало да има отрицателни икономически, социални, екологични и други негативни ефекти, включително не би следвало да доведе до отрицателни въздействия върху заинтересованите страни.

6. Положителни въздействия:

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант 0 – Не се очакват положителни въздействия по отношение на нито една от заинтересованите страни.

Вариант 1 – Приемането и прилагането на Постановлението е отговор на задължението за прилагането на КРБ, ЗПУО и ПМС 79/2016 г. в тяхната цялост. Позитивно въздействие Постановлението ще има спрямо учениците относно подобряването на условията за мотивирането им за подобряване на образователните им резултати.

Положително въздействие Постановлението ще има и спрямо учителите, преподаващи в системата на училищното образование.

В стратегически план се очакват положителни въздействия чрез създаването на благоприятни условия за постигане на целите, заложените в действащата стратегическа рамка за училищното образование, свързани с повишаване обхвата на учениците и повишаване качеството на образованието.

В резултат на горепосоченото се налага изводът, че Вариант 1 съдържа потенциал за разрешаването на идентифицираните проблеми.

7. Потенциални рискове:

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не са установени възможни рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

- Ще се повиши
- Ще се намали
- Няма ефект

Действието на Постановлението няма да окаже ефект върху административната тежест за физическите и юридическите лица.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

С Постановлението не се създават нови регулаторни режими и не се засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те:

С Постановлението не се създават нови регистри.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Няма ефект

Постановлението няма ефект върху малките и средните предприятия.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

Да

Не

Проектът на Постановление не изисква цялостна оценка на въздействието.

12. Обществени консултации:

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове.

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Пенка Иванова, директор на дирекция „Учебници и училищна документация“

Дата:

Подпис:

ПРОЕКТ!